



LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

KĀRTĪBA PAR APJOMU, KĀDĀ PUBLICĒ LĒMUMUS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU UN SATVERSMES TIESAS NOLĒMUMUS

Rīgā

2022. gada 13. decembrī

Satversmes tiesa šādā sastāvā: rīcības sēdes priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Irēna Kucina, Gunārs Kusiņš, Jānis Neimanis, Artūrs Kučs, Anita Rodiņa un Jautrīte Briede,

izskatījusi Satversmes tiesas priekšsēdētāja 2022. gada 21. novembra rīkojumu Nr. 23-RS par rīcības sēdes sasaukšanu lietā Nr. 2021-41-01 un lietas Nr. 2021-41-01 „Par likuma „Par tiesu varu” 55. panta 3. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 101. panta pirmajai daļai un 106. panta pirmajam teikumam” materiālus,

konstatēja:

1. Satversmes tiesā 2021. gada 15. oktobrī pēc personas H (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) konstitucionālās sūdzības ierosināta lieta Nr. 2021-41-01 „Par likuma „Par tiesu varu” 55. panta 3. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 101. panta pirmajai daļai un 106. panta pirmajam teikumam” (turpmāk – lieta Nr. 2021-41-01).

Satversmes tiesas 4. kolēģija lēmumā par lietas Nr. 2021-41-01 ierosināšanu secināja, ka pieteikumā un tam pievienotajos dokumentos ir ietverta informācija par Pieteikuma iesniedzēja un citas – trešās personas sodāmību. Šī informācija ietilpst Latvijas Republikas Satversmes 96. pantā ietverto personas tiesību uz privātās dzīves

neizskaramību tvērumā un kopā ar personu identificējošu informāciju ir uzskatāma par personas datiem Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa regulas (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) 4. panta 1. punkta izpratnē. Savukārt šo personas datu izpaušana ir datu apstrāde minētās regulas 4. panta 2. punkta izpratnē.

Kolēģija atzina, ka Pieteikuma iesniedzēja un pieteikumā norādītās trešās personas datu izpaušana izraisītu tādu kaitējumu šo personu tiesībām un likumiskajām interesēm, kas būtu lielāks par sabiedrības ieguvumu. Konkrētajā gadījumā Satversmes tiesai tās kompetences īstenošanai un likumā noteikto pienākumu veikšanai nav nepieciešams izpaust šīs personas identificējošu informāciju. Tādēļ lēmumā par lietas ierosināšanu Pieteikuma iesniedzēju identificējoša informācija ir anonimizēta un informācijai par viņa un pieteikumā norādītās trešās personas identitāti ir noteikta ierobežota pieejamība, kas ir spēkā līdz Satversmes tiesas galīgā nolēmuma pieņemšanai (*sk. Satversmes tiesas 4. kolēģijas 2021. gada 15. oktobra lēmuma par lietas ierosināšanu pēc pieteikuma Nr. 171/2021 8. punktu*).

Šā lēmuma pieņemšanas brīdī lieta Nr. 2021-41-01 atrodas izskatīšanas stadijā.

2. Ar Satversmes tiesas priekšsēdētāja 2022. gada 21. novembra rīkojumu Nr. 23-RS sasaukta rīcības sēde lietā Nr. 2021-41-01, lai precizētu jautājumu par pieteikumā vai lietas materiālos ietvertās informācijas pieejamību.

Satversmes tiesa secināja:

3. Kārtību, kādā izlemjams jautājums par pieteikumā vai lietas materiālos ietvertās informācijas pieejamības ierobežošanu pieteikuma izskatīšanas un lietas sagatavošanas stadijās, nosaka vairāki Satversmes tiesas rīcības sēžu lēmumi, proti, 2016. gada 4. oktobra lēmums lietās Nr. 2016-14-01, Nr. 2016-15-01, Nr. 2016-16-01, Nr. 2016-17-01, Nr. 2016-18-01 un Nr. 2016-19-01 (turpmāk – 2016. gada 4. oktobra rīcības sēdes lēmums), kā arī 2016. gada 22. novembra lēmums „Par kārtību, kādā

pieteikuma izskatīšanas stadijā izlemjams lūgums ierobežot pieteikumā ietvertās informācijas pieejamību” (turpmāk – 2016. gada 22. novembra rīcības sēdes lēmums).

2016. gada 4. oktobra rīcības sēdes lēmumā noteikts, ka lietas sagatavošanas stadijā lūgumu par lietas materiālos iekļautās informācijas pieejamības ierobežošanu izskata rīcības sēdē, pieņemot lēmumu. Savukārt 2016. gada 22. novembra rīcības sēdes lēmums paredz, ka pieteikuma izskatīšanas stadijā lūgumu ierobežot pieteikumā ietvertās informācijas pieejamību izlemj Satversmes tiesas kolēģija, kura izskata pieteikumu, vai – Satversmes tiesas likuma 20. panta 7.¹ daļā noteiktajā gadījumā – Satversmes tiesa pilnā sastāvā rīcības sēdē.

Tomēr Satversmes tiesas likumā un Satversmes tiesas reglamentā nav noregulēts jautājums par to, kādā apjomā informācija par lietas ierosināšanu nosūtāma publicēšanai oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” un lēmums par lietas ierosināšanu publicējams Satversmes tiesas mājaslapā internetā gadījumā, ja pieņemts lēmums ierobežot pieteikumā ietvertās informācijas pieejamību. Šo jautājumu līdz šim nav noregulējis arī Satversmes tiesa. Līdzīgi nav noregulēts arī jautājums par to, kādā apjomā šādā gadījumā Satversmes tiesas nolēmums nosūtāms publicēšanai oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” un publicējams tiesas mājaslapā internetā. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 26. panta pirmo daļu šajā likumā un Satversmes tiesas reglamentā neregulētus procesuālus jautājumus izlemj Satversmes tiesa.

Līdz ar to Satversmes tiesai jānosaka kārtība par apjomu, kādā gadījumā, ja pieņemts lēmums ierobežot pieteikumā vai lietas materiālos ietvertās informācijas pieejamību, informācija par lietas ierosināšanu un Satversmes tiesas nolēmums nosūtāms publicēšanai oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”. Tāpat Satversmes tiesai jānosaka kārtība par apjomu, kādā minētajā gadījumā lēmums par lietas ierosināšanu un Satversmes tiesas nolēmums publicējams tiesas mājaslapā internetā.

4. Satversmes tiesa izskata tās kompetencē nodotās lietas un pieņem nolēmumu noteiktā procesuālā kārtībā.

4.1. No Satversmes tiesas likuma un Satversmes tiesas reglamenta izriet, ka lēmumā par lietas ierosināšanu, lēmumā par tiesvedības izbeigšanu un spriedumā norāda

pieteikuma iesniedzēju (*sk. Satversmes tiesas likuma 31. panta 3. punktu un Satversmes tiesas reglamenta 61. un 134. punktu*). Tādējādi minēto nolēmumu būtiska sastāvdaļa ir informācija par pieteikuma iesniedzēju, kura atklāj šīs personas datus. No 2016. gada 4. oktobra rīcības sēdes lēmuma un 2016. gada 22. novembra rīcības sēdes lēmuma neizriet, ka lēmumā par lietas ierosināšanu, lēmumā par tiesvedības izbeigšanu un spriedumā informācija par pieteikuma iesniedzēju būtu norādāma atšķirīgā apjomā tādā gadījumā, ja pieņemts lēmums ierobežot pieteikumā vai lietas materiālos ietvertās informācijas pieejamību.

4.2. Persona vērsas ar konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesā, lai aizstāvētu savas Satversmē noteiktās pamattiesības, kas ir vai var tikt aizskartas. Tiesai pēc iespējas jānovērš personas pamattiesību aizskārums, vienlaikus neradot pieteikuma iesniedzējiem un trešajām personām citu Satversmē garantēto pamattiesību aizskārumu, kā arī nenodarot būtisku kaitējumu valsts vai sabiedrības interesēm (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2005. gada 16. decembra sprieduma lietā Nr. 2005-12-0103 25. punktu*). Informācijas pieejamības ierobežošana nolūkā aizsargāt personas tiesības un likumiskās intereses ir jāveic efektīvi (*sk. arī 2016. gada 4. oktobra rīcības sēdes lēmuma 3.2. punktu*).

Satversmes tiesas likuma 20. panta devītās daļas 4. punkts nosaka: ja pieņemts lēmums par lietas ierosināšanu, triju dienu laikā pēc tā pieņemšanas oficiālajam izdevumam „Latvijas Vēstnesis” nosūta informāciju par lietas ierosināšanu, kurā norāda kolēģiju, kas lietu ierosinājusi, pieteikuma iesniedzēju un lietas nosaukumu. Lēmums par lietas ierosināšanu tiek publicēts arī Satversmes tiesas mājaslapā internetā. Savukārt no Satversmes tiesas likuma 29. panta trešās daļas un 33. panta izriet, ka Satversmes tiesas lēmumu par tiesvedības izbeigšanu un tiesas spriedumu nosūta publicēšanai oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”. Tāpat atbilstoši Satversmes tiesas reglamenta 151. punktam nolēmumus publicē arī Satversmes tiesas mājaslapā internetā.

Ja pieteikumā vai lietas materiālos ietvertā informācija, kuras pieejamību lūdz ierobežot pieteikuma iesniedzējs, tiktu izpausta, to publicējot oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” un Satversmes tiesas mājaslapā internetā, varētu tikt ierobežotas pieteikuma iesniedzēja vai citu personu tiesības un likumiskās intereses. Turklāt tad, ja

tiktu pieļauts, ka informācija par pieteikuma iesniedzēju vai citu personu kļūst vispārpieejama, par bezjēdzīgu kļūtu arī pieteikuma izskatīšanas vai lietas sagatavošanas stadijā pieņemtais lēmums ierobežot pieteikumā vai lietas materiālos ietvertās informācijas pieejamību.

Tādēļ, lai novērstu tādu kaitējumu personas tiesībām un likumiskajām interesēm, kāds varētu rasties, ja tiktu izpausta informācija, kas atklāj pieteikuma iesniedzēja vai citu personu identitāti, ir nepieciešams ierobežot oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” un Satversmes tiesas mājaslapā internetā publicējamās informācijas apjomu.

5. Izskatāmajā gadījumā Satversmes tiesas kolēģija lēmumā par lietas Nr. 2021-41-01 ierosināšanu jau ir atzinusi, ka nepieciešams noteikt ierobežotu pieejamību informācijai par Pieteikuma iesniedzēju un pieteikumā norādītās trešās personas identitāti. Ir noteikts, ka šāds regulējums būs spēkā līdz tiesas galīgā nolēmuma pieņemšanai.

Tātad, lai nodrošinātu efektīvu šo personu tiesību aizsardzību, Satversmes tiesas nolēmums lietā Nr. 2021-41-01 nosūtāms publicēšanai oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” un publicējams Satversmes tiesas mājaslapā internetā, aizsedzot to informāciju, kura atklāj Pieteikuma iesniedzēja un pieteikumā norādītās trešās personas identitāti.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 26. panta pirmo daļu un Satversmes tiesas reglamenta XIV nodaļu,

Satversmes tiesa nolēma:

1. Noteikt, ka gadījumā, ja pieņemts lēmums ierobežot pieteikumā ietvertās informācijas pieejamību, informācija par lietas ierosināšanu nosūtāma publicēšanai oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” un lēmums par lietas ierosināšanu publicējams Satversmes tiesas mājaslapā internetā, aizsedzot to informāciju, kura atklāj pieteikuma iesniedzēja vai citas personas identitāti.

2. Noteikt, ka gadījumā, ja pieņemts lēmums ierobežot pieteikumā vai lietas materiālos ietvertās informācijas pieejamību, Satversmes tiesas nolēmums nosūtāms publicēšanai oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” un publicējams Satversmes tiesas mājaslapā internetā, aizsedzot to informāciju, kura atklāj pieteikuma iesniedzēja vai citas personas identitāti.

3. Noteikt, ka Satversmes tiesas nolēmums lietā Nr. 2021-41-01 nosūtāms publicēšanai oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” un publicējams Satversmes tiesas mājaslapā internetā, aizsedzot to informāciju, kura atklāj Pieteikuma iesniedzēja un pieteikumā norādītās trešās personas identitāti.

4. Nosūtīt šo lēmumu publicēšanai oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”.

Lēmums nav pārsūdzams.

Rīcības sēdes priekšsēdētājs

Aldis Laviņš